

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku põhikiri

Vastu võetud 28.04.2004, muudetud 25.11.2020

Preambula

Eesti Evangeelne Luterlik Kirik rajaneb rõõmusõnumil Kristusest Jeesusest, kes on ühe, püha, üleilmse ja apostliku kiriku Issand.

Eesti Evangeelne Luterlik Kirik on alates 16. sajandi usupuhastusest Eesti alal tegutsev luterlik kirik, kelle vaimulik elu ja järjepidev tegevus rahva usulisel ja kõlblisel kasvatamisel algas eesti rahva ristiusustamisega.

1. PEATÜKK Kirik

§ 1. Eesti Evangeelne Luterlik Kirik, lühendatuna Eesti Kirik või EELK, on vaba rahvakerik, kellel on enesekorralduse ja omavalitsemise õigus ning kes koosneb Eesti Vabariigis ja väljaspool Eestit asetsevatest ning tema kanoonilises alluvuses olevatest kogudustest. EELK valituse asukoht on Tallinn, Eesti Vabariik.

§ 2. (1) EELK on juriidiline isik. EELK kogudused on juriidilised isikud käesoleva põhikirja (edaspidi nimetatud põhikiri) alusel.

(2) Lisaks põhikirjale sätestatakse kiriku siseelureeglid ja asjaajamiskord kirikukogu vastuvõetud kirikuseadustes (edaspidi nimetatud kirikuseadus).

§ 3. EELK kui Issanda Jeesuse Kristuse ühe, püha, üleilmse ja apostliku kiriku lahutamatu osa eesmärk on juhtida inimesi pääsemisele ja tõe tundmisele. EELK ülesanne on Jumala sõna kuulutamise ja sakramentide jagamine ning sellest tulenevalt haridus-, diakoonia- ja misjonitöö tegemine ja muul viisil kristliku usu ja armastuse levitamine, edendamine ja süvendamine. Oma ülesannet täites seisab EELK Jumala loodud elu pühaduse eest ning teenib kõlblust, õiglust ja rahu ühiskonnas ning üksikinimeste elus.

2. PEATÜKK Õpetuse alused ja liturgia

§ 4. EELK õpetuse alused on Vana ja Uus Testament ning neid seletavad Apostlik, Nikaia ja Athanasiuse usutunnistus, Augsburgi muutmata usutunnistus ja teised usutunnistuskirjad, mis on kogutud *Liber Concordiae*'sse.

§ 5. EELK suhteid teiste kirikutega määratlevad õpetusliku sisuga kirikutevahelised kokkulepped, mille on heaks kiitnud kirikukogu.

§ 6. (1) EELK jumalateenistused on loetletud kirikuseaduses ja asjakohases käsiraamatus.

(2) EELK talitused on ristimine, konfirmatsioon, piht, armulaud, laulatus, matus, pühitsemised ja õnnistamised, töötegija ja vaimuliku ametiseseadmise, piiskopi, preestri (õpetaja) ja diakoni ordinatsioon ning teised talitused, mis on loetletud kirikuseaduses ja asjakohases käsiraamatus.

(3) Jumalateenistuste ja talituste kord määratakse kindlaks kirikuseaduses ja asjakohases käsiraamatus.

3. PEATÜKK Liikmeskond

§ 7. EELK liikmed on need, kes on ristimise kaudu või muul kirikuseaduses kirjeldatud viisil kiriku liikmeks vastu võetud.

§ 8. Iga EELK liige on ühtlasi selle koguduse liige, kus ta on ristitud või mille liikmeks ta avalduse põhjal on koguduse õpetaja poolt vastu võetud.

§ 9. Koguduse liige teatab oma otsusest EELK-st välja astuda kirjalikult koguduse õpetajale, kes edastab teate koguduse juhatusele.

4. PEATÜKK Vaimulikud

4.1. Vaimulike staatus

§ 10. (1) EELK vaimuliku ameti astmed on piiskop, preester (õpetaja) ja diakon.

(2) EELK-s võib vaimuliku ametit pidada üksnes piiskopi ordineeritud isik. EELK teenistuses võib töötada ka mõne teise kiriku vaimulik, kelle ordinatsiooni EELK tunnustab.

(3) Vaimulik annab ordinatsioonil teda ordineeriva piiskopi ees ametivande. Vaimulik on kohustatud pidama ametivannet ja hoidma pihisaladust.

(4) Vaimulikule esitatavad nõuded sätestatakse kirikuseaduses.

(5) Vaimuliku ametirõivastus määratakse kindlaks kirikuseaduses.

§ 11. EELK teenistuses olevat vaimulikku ei saa valida koguduse nõukogu ega juhatuse liikmeks.

4.2. Peapiiskop ja piiskop

§ 12. (1) Peapiiskop on EELK kõrgeim vaimulik juht ja ülemkarjane. Peapiiskopi kirik (katedraalkirik) on Tallinna toomkirik. Peapiiskopi õigused ja kohustused on sätestatud põhikirjas ja kirikuseaduses.

(2) Peapiiskopi valib kirikukogu EELK teenistuses olevate piiskoppide või preestrite hulgast. Valitud peapiiskop astub oma ametikohustustesse tema ametiseseadmiseega. Juhul, kui valitu on preester, ordineeritakse ta eelnevalt piiskopiks.

§ 13. (1) Piiskop on peapiiskopi alaline asetäitja ja abiline EELK või mõne tema piirkonna või tööala juhtimisel. Piiskopi õigused ja kohustused määrab peapiiskopi ettepanekul kindlaks konsistoorium. Kui ametis on rohkem kui üks piiskop, kehtestab konsistoorium peapiiskopi asendamise korra.

(2) Piiskopi valib EELK teenistuses olevate preestrite hulgast kirikukogu. Valitud piiskop astub oma ametikohustustesse tema ordineerimisega. Konsistoorium kinnitab tema tiitli ja määrab kindlaks asukohalinna.

4.3. Praostkonna praost ja abipraost

§ 14. (1) Praost on preester, kes juhib praostkonda. Abipraost on praosti alaline asetäitja ja abiline. Praosti valib neljaks aastaks ametisse praostkonna sinod. Valitud praosti kinnitab ametisse konsistoorium. Praosti ametist lahkumise korral täidab tema kohuseid abipraost kuni uue praosti valimiseni.

(2) Kui praostkonnas pole praosti ja abipraosti, võib konsistoorium määrata praostkonda ajutiselt juhtima ühe praostkonna õpetajatest või anda praostkonna hooldada mõnele teisele praostile või piiskopile.

(3) Abipraosti valib neljaks aastaks ametisse praostkonna sinod. Valitud abipraosti kinnitab ametisse konsistoorium.

§ 15. Konsistooriumil on õigus kirikuseaduses ettenähtud juhtudel tähtajaliselt peatada praostkonna praosti või abipraosti volitused.

4.4. Koguduse õpetaja

§ 16. (1) Koguduse õpetaja on koguduse vaimulik juht ja karjane. Koguduse õpetaja ametis saab olla ainult preestriks ordineeritud vaimulik. Tema õigused ja kohustused sätestatakse kirikuseaduses.

(2) Koguduse õpetaja kinnitab ametisse ja vabastab ametist konsistoorium kirikuseaduses sätestatud korras.

4.5. Teised vaimulikud

§ 17. Abiõpetaja ja diakon on koguduse õpetaja abilised, kelle määrab ametisse ja vabastab ametist peapiiskop. Nad määratakse ametisse koguduse õpetaja ettepanekul ja koguduse nõukogu nõusolekul.

§ 18. Praostkonna vikaarõpetaja ja vikaardiakoni määrab ametisse konsistoorium.

§ 19. Kaplan on teatud tööalal tegutsev vaimulik, kelle ülesanded ja kohustused EELK ees määrab kindlaks konsistoorium.

4.6. Vaimulike alluvus ja järelevalve nende tegevuse üle

§ 20. Peapiiskop juhib kõrgeima vaimuliku juhina tervet EELK-d; piiskop, alludes peapiiskopile, täidab temalt saadud ülesandeid; praost, alludes peapiiskopile ja piiskopile, juhib praostkonda; õpetaja, alludes peapiiskopile, piiskopile ja praostile, juhib kogudust või teatud tööala EELK-s. Vikaar- ja abiõpetaja, kaplan ning diakon töötavad peapiiskopi, piiskopi, praosti või õpetaja juhatusel ja vastutusel.

§ 21. (1) Peapiiskopil või piiskopil on kirikuseaduses ettenähtud juhtudel õigus tähtajaliselt peatada vaimuliku volitused.

(2) Konsistooriumil on kirikuseaduses ettenähtud juhtudel õigus tagandada preester või diakon vaimulikust ametist.

5. PEATÜKK EELK juhtimine

5.1. Kirikukogu

§ 22. Kirikukogu on EELK kõrgeim seadusandlik ja korraldav organ. Kirikukogu otsused on kohustuslikud tervele EELK-le, tema ametiisikutele ja kogudustele.

§ 23. (1) Kirikukogu on otsustusvõimeline, kui ta on korra kohaselt kokku kutsutud ja kui kohal on vähemalt kolm viiendikku tema liikmetest.

(2) Kirikukogu koosolekut juhatab peapiiskop või kirikukogu valitud abijuhataja.

(3) Kirikukogu tegutseb enda vastu võetud kodukorra alusel.

§ 24. (1) Kirikukogu liikmed on ameti poolest peapiiskop, piiskop, kantsler, assessor ja praostkonna praost.

(2) Peapiiskop *emeritus* ja piiskop *emeritus* võivad kirikukogu koosolekust osa võtta hääleõigusega.

§ 25. (1) Kirikukogu valitavad liikmed on iga praostkonna sinodi poolt oma liikmete hulgast valitud kolm esindajat, arvestades, et nende hulgas oleks vähemalt üks vaimulik ja üks ilmik ning Vaimulike konverentsi poolt oma liikmete hulgast valitud kaks esindajat.

(2) Kirikukogu valitavale liikmele valitakse samal põhimõttel asendusliige.

(3) Kirikukogusse kuulub peapiiskopi nimetatud kaks kaplanaatide esindajat.

§ 26. Kirikukogu valitud liikme volitused kestavad neli aastat.

§ 27. Kirikukogu võimkonda kuulub:

- 1) kirikuseaduste vastuvõtmine;
- 2) piiskopliku nõukogu ettepanekul kõrgeima astmena õpetuslike ja liturgiliste küsimuste otsustamine;
- 3) EELK arengukava kinnitamine;
- 4) konsistooriumi kantsleri ja assessori valimine ning ennetähtaegne tagasikutsumine;
- 5) komisjonide ning kirikukohtu liikmete ja asendusliikmete valimine;
- 6) EELK majandusaasta aruande kinnitamine ning eelarve vastuvõtmine;
- 7) EELK tegevusaruande arutamine;
- 8) vajadusel audiitori nimetamine;
- 9) sihtasutuste, äriühingute, mittetulundusühingute jt juriidiliste isikute asutamise, reorganiseerimise, jagunemise, ühinemise ja lõpetamise üle otsustamine;
- 10) EELK koguduse asutamise, vastuvõtmise, ühinemise, jagunemise ja lõpetamise üle otsustamine;
- 11) kogudustele koormiste seadmine;
- 12) teiste põhikirjas nimetatud ning muude EELK-d puudutavate tähtsamate küsimuste otsustamine.

§ 28. Peapiiskopil on õigus peatada kirikukogu otsuse täitmine, välja arvatud tema enda peale esitatud kaebuse asjus tehtud otsus. Peatatud otsuse annab peapiiskop uuesti otsustamiseks kirikukogu järgmisele istungjärgule, mis kutsutakse kokku kuu aja jooksul. Taoline otsus on vastu võetud, kui selle poolt on hääletanud kolm viiendikku kirikukogu koosolekul osalenud liikmetest.

§ 29. Kui kirikukogu ei saa kokku kutsuda või ta ei saa oma ülesandeid täita, siis võib kirikukogu võimkonda kuuluva otsuse vastu võtta konsistoorium. Nimetatud korras ei saa muuta kiriku õpetuse aluseid.

5.2. Konsistoorium

§ 30. Konsistoorium on EELK valitsus.

§ 31. (1) Ameti poolest on konsistooriumi liikmed ametis olev peapiiskop ja piiskop. Peapiiskop on konsistooriumi president.

(2) Konsistooriumi valitavad liikmed on kantsler ja kaks kuni neli assessorit. Kantsler juhib konsistooriumi kantseleid ja kiriku majanduselu.

(3) Konsistooriumi kantsleri ja assessori ametiaeg on neli aastat. Uue peapiiskopi ametisse astumisel loetakse kantsler ja senised assessorid ametist lahkunuks ja samast hetkest astuvad ametisse kantsler ja assessorid, kes valiti pärast uue peapiiskopi valimist.

(4) Konsistooriumi kantsleri ja assessori kutsub ennetähtaegselt ametist tagasi kirikukogu.

§ 32. Konsistooriumi istungi kutsub kokku ja seda juhatab peapiiskop, piiskop või kantsler.

§ 33. (1) Konsistoorium võib vastu võtta otsuse, kui koosolekul osaleb üle poole konsistooriumi liikmetest, sealhulgas peapiiskop, piiskop või peapiiskoppi asendama määratud vaimulikust assessor.

(2) Peapiiskopil on õigus peatada konsistooriumi otsuse täitmine, andes küsimuse uuesti otsustamiseks konsistooriumi järgmisele istungile. Kui konsistoorium jääb oma otsuse juurde, lahendab küsimuse kirikukogu.

§ 34. Peapiiskopil, piiskopil ja kantsleril on õigus esindada EELK-d kõigis õigustoimingutes üksi. Teised konsistooriumi liikmed võivad esindada EELK-d kõigis õigustoimingutes ühiselt.

§ 35. Konsistooriumi võimkonda kuulub:

- 1) kirikukogu otsuste täideviimine;
- 2) EELK asjaajamise korraldamine ning järelevalve praostkondade ja koguduste majandustegevuse üle;
- 3) EELK majandusaasta aruande ja EELK eelarve eelnõu koostamine;
- 4) kõik muud küsimused, mis põhikirja ja kirikuseaduse järgi kuuluvad konsistooriumi võimkonda või mis ei kuulu ühegi teise organi pädevusse.

5.3. Piiskoplik nõukogu

§ 36. Piiskoplik nõukogu on peapiiskopile abiks kiriku juhtimisel ja oluliste kirikuelu küsimuste käsitlemisel, samuti kiriku õpetuslike seisukohtade kujundamisel.

§ 37. (1) Piiskopliku nõukogu kutsub kokku peapiiskop ja seda juhatab peapiiskop või piiskop.

(2) Piiskoplik nõukogu on otsustusvõimeline, kui koos on üle poole tema liikmetest, sealhulgas peapiiskop või piiskop.

§ 38. Piiskopliku nõukogu liikmed on peapiiskop, piiskop, praostkonna praost, peapiiskopi poolt kirikukogusse nimetatud kaks kaplanaatide esindajat ning kaks Vaimulike konverentsi poolt kirikukogusse valitud liiget. Peapiiskop *emeritus* ja piiskop *emeritus* võivad piiskopliku nõukogu koosolekust osa võtta hääleõigusega.

§ 39. Piiskopliku nõukogu võimkonda kuulub:

- 1) õpetusse ja liturgiasse puutuvate otsuste vastuvõtmine;
- 2) soovitude andmine konsistooriumile ja teistele kiriku organitele kirikuelu paremaks juhtimiseks ja korraldamiseks;
- 3) usu ja kõlbluse alal tekkivate vaidluste lahendamine.

5.4. Vaimulike konverents

§ 40. (1) Vaimulike konverentsi liikmed on EELK vaimulikud.

(2) Vaimulike konverents võib § 41 p. 1 nimetatud küsimusi otsustada, kui kohal on üle poole EELK teenistuses olevatest kõrgema teoloogiaharidusega vaimulikest. Nimetatud küsimuste otsustamisel on hääleõigus ainult Vaimulike konverentsi kõrgema teoloogiaharidusega liikmetel.

(3) Vaimulike konverentsi kokkukutsumise kord ja töökorraldus sätestatakse kirikuseaduses ja kodukorras, mille kinnitab kirikukogu.

§ 41. Vaimulike konverentsi võimkonda kuulub:

- 1) õpetuse aluste muutmise, liturgia käsiraamatu ja õpetusliku sisuga oikumeeniliste kokkulepete heakskiitmine enne küsimuse otsustamist piiskoplikus nõukogus või kirikukogus;
- 2) kahe kirikukogu liikme valimine enda kõrgema teoloogiaharidusega liikmete hulgast;
- 3) muude teoloogiliste või kirikuelu küsimuste arutamine ja soovitude andmine kirikukogule, konsistooriumile, piiskoplikule nõukogule ja teistele kiriku organitele.

5.5. Praostkonna sinod

§ 42. (1) Praostkond on EELK struktuuriüksus, mis koosneb kirikukogu kindlaks määratud kogudustest.

(2) Praostkonna sinod on praostkonna esinduskogu.

§ 43. (1) Praostkonna sinodi kutsub vähemalt üks kord aastas kokku ja seda juhatab praost, peapiiskop või piiskop.

(2) Sinod on otsustusvõimeline, kui koos on üle poole tema liikmetest, sealhulgas kokkukutsuja.

§ 44. (1) Ameti poolest on sinodi liikmed praost, praostkonna koguduste õpetajad, abiõpetajad, diakonid ja praosti alluvuses töötavad vikaarvaimulikud.

(2) Peapiiskopil, piiskopil või nende esindajal on õigus sinodi koosolekust osa võtta hääleõigusega.

§ 45. Praostkonna sinodi valitavad liikmed on iga koguduse nõukogu poolt enda liikmete või juhatuse liikmete hulgast neljaks aastaks valitud kaks ilmikliiget.

§ 46. (1) Praostkonna sinodi võimkonnas on praostkonna kogudustele koormiste seadmine ning muud põhikirjas ja kirikuseaduses sätestatud õigused ja kohustused. Sinodi otsused on kohustuslikud tervele praostkonnale, tema kogudustele ja ametiisikutele.

(2) Konsistooriumil on õigus peatada praostkonna sinodi otsuse täitmine ja anda see uuesti läbivaatamiseks. Kui sinod jääb oma otsuse juurde, võib konsistoorium selle esitada lõpliku otsuse tegemiseks kirikukogule.

6. PEATÜKK EELK koguduse juhtimine

6.1. Koguduse mõiste ja juhtimine

§ 47. EELK kogudus on kihelkondlikul või muul alusel koondunud kristlaste ühendus.

§ 48. (1) Kogudusel on ainult üks koguduse õpetaja.

(2) Õpetaja puudumisel määrab konsistoorium kirikuseaduses ettenähtud korras kogudusele hooldajaõpetaja. Hooldajaõpetajal on kõik koguduse õpetaja õigused ja kohustused.

§ 49. Koguduse juhtimisorganid on täiskogu, nõukogu ja juhatuse.

§ 50. (1) Praostkonna praostil, piiskopil ja peapiiskopil on õigus peatada kirikus kehtiva korraga vastuolus oleva või koguduse tegevust kahjustava koguduse juhtimisorgani otsuse täitmine ning nõuda selle muutmist kuu aja jooksul. Kui koguduse organ jääb oma otsuse juurde, võib konsistoorium selle tühistada.

(2) Peapiiskopil või piiskopil on õigus kirikuseaduses sätestatud korras kokku kutsuda koguduse juhtimisorgani koosolek ja nimetada selle juhataja.

6.2. Täiskogu

§ 51. Koguduse täiskogusse kuuluvad kõik konfirmeeritud koguduse liikmed, kes eelmisel või jooksva kalendriaastal on käinud armulaua ning tasunud liikmemaksu või teinud liikmeanetuse ning kelle õigusi ei ole kirikukari korras piiratud.

§ 52. (1) Täiskogu koosoleku kutsub kokku ja seda juhatab koguduse õpetaja või praost vähemalt ühel korral nelja aasta jooksul. Juhul kui täiskogu täidab koguduse nõukogu ülesandeid, tuleb täiskogu kokku kutsuda nõukogu kokkukutsumise alustel.

(2) Täiskogu on otsustusvõimeline, kui ta on korra kohaselt kokku kutsutud.

§ 53. (1) Täiskogu pädevuses on koguduse nõukogu liikmete ja nende asendusliikmete valimine kirikuseadustikuga sätestatud korras. Koguduse õpetaja taotlusel võib konsistoorium kehtestada nõukogu teistsuguse liikmete valimiskorra, määrates kindlaks koguduseliikmete rühma ja nõukogu liikmete arvu, keda koguduseliikmete rühm võib valida koguduse nõukokku.

(2) Täiskogul on õigus jätta konsistooriumi loal koguduse nõukogu valimata. Sel juhul täidab täiskogu kõiki koguduse nõukogu ülesandeid. Sellekohase ettepaneku esitab konsistooriumile koguduse nõukogu.

6.3. Nõukogu

§ 54. (1) Koguduse nõukogus on 7 kuni 30 valitavat liiget.

(2) Nõukogu valitavad liikmed valib täiskogu enda liikmete hulgast. Enne valimisi määrab nõukogu kindlaks nõukogu valitavate liikmete ja nende asendusliikmete arvu. Nõukogu valitava liikme volitused kestavad neli aastat.

(3) Koguduse õpetaja ja abiõpetaja on nõukogu liikmed ameti poolest, koguduse diakon võib nõukogu koosolekust osa võtta sõnaõigusega.

(4) Nõukogu koosoleku kutsub vähemalt üks kord aastas kokku ja seda juhatab koguduse õpetaja või praost. Kui vähemalt kolmandik nõukogu liikmeid seda nõuab, siis koguduse õpetaja või praost on kohustatud nõukogu kokku kutsuma. Nõukogu on otsustusvõimeline, kui kohal on üle poole tema liikmetest ning koosoleku kokkukutsuja.

(5) Koguduse nõukogu võib otsuse vastu võtta kokku tulemata, kasutades isikut tuvastada võimaldavaid tehnilisi vahendeid. Otsus on vastu võetud, kui selle poolt on enam kui pool nõukogu liikmetest. Sellisel viisil ei tohi otsust vastu võtta koguduse täiskogu, kes täidab nõukogu ülesandeid ega otsuseid, mis eeldavad salajast hääletamist.

§ 55. Nõukogu ülesanded on:

- 1) olla koguduse vaimulikele toeks koguduse usulisel ja kõlbelisel ülesehitamisel ja edendada koguduse tegevust;
- 2) koguduse juhatuse liikmete ning sinodisaadikute ja nende asendusliikmete valimine ja ennetähtaegne tagasikutsumine;
- 3) järelevalve koguduse majandustegevuse ja raamatupidamise üle;
- 4) vajadusel audiitori nimetamine;
- 5) koguduse majandusaasta aruande kinnitamine ja eelarve vastuvõtmine;
- 6) koguduseliikme maksude ja nende tasumise tähtpäevade kinnitamine;
- 7) muud kirikuseaduses ettenähtud ülesanded ja kohustused.

§ 56. (1) Kui koguduse nõukogu liige kahjustab koguduse tegevust, on konsistooriumil õigus tema volitused tähtajaliselt peatada või lõpetada.

(2) Kui koguduse nõukogu ei täida oma ülesandeid või kahjustab koguduse tegevust, samuti kui nõukogu liikmete arv on langenud alla kahe kolmandiku kindlaksmääratud või kui koguduse õpetaja seda taotleb, on konsistooriumil õigus kuulutada välja uued nõukogu valimised. Sel juhul määrab valimiste läbiviimise korra konsistoorium.

6.4. Juhatus

§ 57. (1) Koguduse juhatuses on 2 kuni 8 valitavat liiget.

(2) Juhatus valitavad liikmed valib neljaks aastaks ametisse koguduse nõukogu. Vajadusel valib koguduse nõukogu juhatuse aseesimehe. Juhatus esimees ja aseesimees valitakse koguduse nõukogu liikmete hulgast, teised juhatuse valitavad liikmed valitakse koguduse täiskogu liikmete hulgast.

(3) Juhatus valitud liikme kutsub ennetähtaegselt tagasi koguduse nõukogu.

(4) Koguduse õpetaja ja abiõpetaja on juhatuse liige ameti poolest, koguduse diakon võib juhatuse koosolekust osa võtta sõnaõigusega.

§ 58. Juhatus ülesanded on:

- 1) olla koguduse vaimulikele toeks koguduse usulisel ja kõlbelisel ülesehitamisel ja edendada koguduse tegevust;
- 2) koguduse vara valitsemine ning majandustegevuse ja raamatupidamise korraldamine;
- 3) koguduse majandusaasta aruande ja eelarve eelnõu koostamine;
- 4) nõukogu otsuste elluviimine;
- 5) koguduse õpetaja kirjalikul nõusolekul koguduse töötajate töölevõtmine ja ametist vabastamine;
- 6) muude asjade korraldamine, mis on kirikuseadusega juhatuse pädevusse antud või mis ei ole koguduse õpetaja, täiskogu ega nõukogu võimkonnas.

§ 59. (1) Juhatus koosoleku kutsub kokku ja seda juhatab juhatuse esimees või koguduse õpetaja.

(2) Juhatus on otsustusvõimeline, kui koos on üle poole tema liikmetest, nende hulgas juhatuse esimees või koguduse õpetaja.

(3) Koguduse juhatus võib otsuse vastu võtta kokku tulemata, kasutades isikut tuvastada võimaldavaid tehnilisi vahendeid. Otsus on vastu võetud, kui selle poolt on enam kui pool juhatuse liikmetest.

§ 60. (1) Juhatus esindab kogudust kui juriidilist isikut.

(2) Koguduse õpetajal, juhatuse esimehel ja aseesimehel on õigus esindada kogudust kõikides õigustoimingutes üksi. Teised juhatuse liikmed võivad esindada kogudust kõigis õigustoimingutes ühiselt.

§ 61. Kui koguduse juhatus ei täida oma ülesandeid või kahjustab koguduse tegevust, samuti kui juhatuse liikmete arv on langenud alla kahe kolmandiku kindlaksmääratud või kui koguduse õpetaja seda taotleb, on konsistooriumil õigus kuulutada välja uued juhatuse valimised. Sel juhul määrab valimiste läbiviimise korra konsistoorium.

7. PEATÜKK Kirikuvarad

§ 62. (1) EELK ja koguduste varad moodustavad tulu olemasolevalt varalt, annetused, pärandused, liikmemaksud ja -annetused, korjandused ja muud seaduslikud tulud.

(2) EELK ja koguduste vara kasutatakse põhikirjas sätestatud eesmärkide saavutamiseks ja ülesannete täitmiseks.

§ 63. (1) Kogudusele kuuluva kinnisasja võõrandamiseks või pantimiseks või kinnisasjale hoonestusõiguse, ostueesõiguse, kasutusvalduse või isikliku servituudi seadmiseks, samuti sihtasutuse või äriühingu asutamiseks annab loa EELK Konsistoorium.

(2) Kogudusele kuuluva ajaloolise või kunstilise väärtusega vallasvara võõrandamiseks või pantimiseks annab loa EELK Konsistoorium.

§ 64. Kogudusele kuuluva kinnisasja rendile või kasutada andmiseks või ajaloolise või kunstilise väärtusega vallasvara teisele isikule kasutada andmiseks annab loa praostkonna praost.

8. PEATÜKK Järelevalve

§ 65. (1) Järelevalve teostamiseks konsistooriumi majandustegevuse üle valib kirikukogu oma liikmete hulgast vähemalt kolmeliikmelise revisjonikomisjoni. Revisjonikomisjoni liikmeks ei või olla konsistooriumi liige. Revisjonikomisjoni liikme volitused kestavad neli aastat.

(2) Järelevalve teostamiseks koguduse juhatuse majandustegevuse üle valib koguduse nõukogu revisjonikomisjoni või revidendi. Revisjonikomisjoni liikmeks või revidendiks ei või olla koguduse juhatuse liige. Revisjonikomisjoni liikme või revidendi volitused kestavad neli aastat.

(3) Revisjonikomisjoni liikmed valivad endi hulgast komisjoni esimehe.

§ 66. (1) Revisjonikomisjoni esindaja või revident esitab kirikukogule või koguduse nõukogule ülevaate kiriku vara kasutamise ja säilimise kohta üheaegselt EELK majandusaasta aruande arutamise ja kirikukogus või koguduse nõukogus.

(2) Revisjonikomisjoni esimees või revident võib oma ülesannetesse kuuluvais asjus võtta sõnaõigusega osa konsistooriumi istungitest või koguduse juhatuse koosolekutest.

(3) Revisjoni korralduse sätestab kirikuseadus.

9. PEATÜKK Kirikukari ja kirikukohus

§ 67. (1) EELK liikme, kes järjepidevalt levitab valeõpetust või toimib kõlvaltult, võib koguduse õpetaja, praost, piiskop või peapiiskop kirikukari korras arvata välja armulauaosadusest ja piirata tema õigusi koguduse liikmena, kuni ta meelt parandab.

(2) Kirikukari rakendamine sätestatakse täpsemalt kirikuseaduses.

§ 68. (1) Kirikukohus on kolmeliikmeline, sealhulgas vähemalt üks kõrgema teoloogilise ja üks kõrgema juriidilise haridusega liige. Igale liikmele valitakse asendusliige. Kirikukohtu liikmed ja asendusliikmed valib neljaks aastaks ametisse kirikukogu.

(2) Kirikukohtu liikmeks ei saa valida konsistooriumi liiget, praosti ja abipraosti.

§ 69. (1) Kirikukohtul on õigus peatada kirikus kehtiva korraga vastuolus olev peapiiskopi, piiskopi või konsistooriumi otsus ning anda see uuesti läbivaatamiseks. Kui peapiiskop, piiskop või konsistoorium jääb oma otsuse juurde, lahendab küsimuse kirikukogu.

(2) Kirikukohus ei otsusta usu ja kõlbluse küsimuste üle, mis kuuluvad piiskopliku nõukogu pädevusse.

§ 70. Kirikukohtu töökord sätestatakse kirikuseaduses.

10. PEATÜKK Muud sätted

§ 71. (1) Põhikirjas nimetatud ametiisikule ja esindajale esitatavad nõuded sätestatakse kirikuseadustikuga.

(2) Valitud või nimetatud isiku volitused lõpevad, kui ta ei vasta enam eeldustele, mille põhjal ta valiti.

(3) Kiriku, praostkonna või koguduse juhtimisorgani liige osaleb vastava juhtimisorgani töös isiklikult.

§ 72. Kirikukogu, kirikukohtu, praostkonna sinodi või koguduse nõukogu valitud liikmel on õigus oma volitused selle organi liikmena isikliku avalduse alusel tähtajaliselt peatada. Volituste peatamise ajal asendab teda asendusliige.

§ 73. (1) Peapiiskop, kirikukogu, Vaimulike konverents, praostkonna sinod ja koguduse nõukogu võivad kirikuseaduses sätestatud korras tagasi kutsuda enda ametisse valitud või nimetatud esindaja või ametiisiku.

(2) Kirikukogu saab peapiiskopi või piiskopi tagandamise võtta päevakorda vähemalt ühe kolmandiku kirikukogu liikmete nõudmisel. Tagandamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on hääletanud kaks kolmandikku kirikukogu liikmetest.

11. PEATÜKK **Põhikirja muutmine**

§ 74. Põhikirja muutmine kuulub kirikukogu võimkonda. Põhikirja muutmise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on hääletanud vähemalt kaks kolmandikku kirikukogu liikmetest.

12. PEATÜKK **Tegevuse lõpetamine**

§ 75. EELK lõpetab tegevuse Issanda Jeesuse Kristuse taastulemisel.
